

דפנה הנפרד דרו עולמים

ספר

זהר תקדוש

עם באור
תקנתר ותכבוד

עיר וקריש פון שמו א גרית

האזרית שמו א גרית

מאמר לפרשת חוקת

בהוצאת ישיבת "אביר יעקב"
מוסדות "אור מאיר שמחה" נהריה
על שם ב"ק אדמו"ר רבי מאיר אביהצירא זיע"א

מהדורת קרן שלום ברב

ענין המתנות שקיבלו ישראל בקבלת התורה

תָּא חֲזִי, עֲדִים דְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲלִין מִתְּנִן וְנִבְזְבִין דְּקִבְלִין.
 וּבְגִין כֵּן, לָא תְּהוּ שְׁלִיט עָלֵיהוּ מוֹתָא, וְלָא סְטָרָא
 אַחְרָא, וְלָא דִי לֹון דִי נְטָלוּ אוֹרִייתָא בְּלָא עֲרַעוּרָא בְּלָל, אֲלָא
 דְּקִבְלִין נְבֻזְבִין וּמִתְּנִן מִכְּלֵהוּ. בִּינָן דְּחֲטוּ מַה בְּתוֹב, (שמות לג ו)
 'וַיִּתְּנֶצְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֲדִים', אִינּוֹן (תהלים סח יט) 'מִתְּנִנֹת בְּאָדָם'.

הַפְתָּר וְהַפְּבֹר

לעיל ביאר את המתנות שקבל משה משרי אומות העולם עבור ישראל כדי שיקבלו את התורה, וכעת מבאר עוד שהוא העדי שקבלו ישראל בהר סיני, ונרמז בכתוב 'לקחת מתנות באדם'. אמנם מה שכתוב 'עלית למרום שבית שבי', אינו המתנות, כי השבי הוא תוספת מלבד המתנות, ובחטא העגל הסתלקו מהם המתנות, ונשאר עמם השבי ויבאר מהו^א.

התורה בלי ערעור כלל, אֲלָא דְּקִבְלִין נְבֻזְבִין וּמִתְּנִן מִכְּלֵהוּ - אלא עוד היה שקבלו דורות ומתנות מכולם שהוא אור הקדושה שבהם ועל ידי זה לא שולט בהם המיתה. פִּינָן דְּחֲטוּ מַה בְּתוֹב - כיון שחטאו בעגל מה כתוב, (שמות לג ו) 'וַיִּתְּנֶצְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֲדִים' מהר חורב. ו'עדים' אִינּוֹן - אלו המתנות שקיבל משה עבורם, כמו שכתוב (תהלים סח יט) 'עֲלִיתָ לְמָרוֹם שְׁבִית שְׁבִי לְקַחַת מִתְּנִנֹת בְּאָדָם', ונדרש על המתנות שקיבל משה מהמלאכים בעלותו לקבל את התורה^ה,

תָּא חֲזִי - בא וראה, מהו עֲדִים דְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל - העדי והקישוט של בני ישראל שכתוב בפרשה, ומבאר שֶׁאֲלִין מִתְּנִן וְנִבְזְבִין דְּקִבְלִין - אלו הם המתנות והדורות שקבלו משרי אומות העולם, וּבְגִין כֵּן - ומחמת כן, לָא תְּהוּ שְׁלִיט עָלֵיהוּ מוֹתָא, וְלָא סְטָרָא אַחְרָא - לא היה שולט עליהם מיתה ולא סטרא אחרא, ומה שהזמין הקב"ה את התורה לכל האומות הועיל, וְלָא דִי לֹון דִי נְטָלוּ אוֹרִייתָא בְּלָא עֲרַעוּרָא כִּלְל - שלא די להם [לישראל] שנטלו את

מקורות וציטוטים

התורה מתוך הטירוף ומתוך הטלטול בדוחק ובעצר. וזה הוא מלחמת עמלק בישראל. ודבריו ענין דברי הרמ"ק בביאור המתנות והשבי שהובאו להלן בהערה.

ה. וכדאייתא בילקוט שמעוני במדבר (פרק יז) זול: "א"ר יהושע בן לוי בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבש"ע מה לילוד אשה בינינו, א"ל לקבל תורה בא, א"ל חמדה גנוהה לך תתקע"ד דורות קודם שנברא העולם אתה מבקש ליתנה לבשר דם 'מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו וגו' תנה הודך על השמים" (תהלים ח ב, ה), א"ל הקב"ה למשה החזר להם תשובה, א"ל רבש"ע מתיירא אני שמא ישרפוני בחבל שבפיהם, א"ל אחוז בכסא כבודי שנאמר 'מאחז פני (פסא) [כסה] פרשו עלי ענני' (איוב כו ט). אמר רבי תנחום מלמד שפירש שדי מזוי שכיתו ועננו עליו, אמר לפני רבש"ע תורה שאתה נותן לי מה כתיב בה [אנכי ה'] אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים' (שמות כ ב), אמר להם כלום

א. מק"מ.

ב. מק"מ.

ג. אמת ליעקב.

ד. אמת ליעקב. וכתב הגר"א (חבוקק פ"ג), שהמתנות הם הכתרים שקבלו בני ישראל וכזכור בוהור כאן שהעדי הם הכתרים שקבלו במתן תורה וכזכור בגמרא שבת (פג). וכתב הרח"ו: "המתנות שקבלו מהמלאכים היו שהפריה ורביה תהיה בטהרה ולא בוגות, וכן ההריגה תהיה בדין ולא בשפיכות דמים. וכשחטאו ניטלו מהם המתנות כלומר שנפרץ גדר העריות, וכן התרבו שופכי דמים. והוא מה שכתוב 'לקחת מתנות באדם' כלומר מתנות השייכות בהנהגת האדם שהם חרב ופריה ורביה, והם אשר נלקחו מישראל בחטא העגל. אמנם השבי שהיא התורה, נשארה בבני ישראל שהתירה בטהרה כמו שהיתה בשמים. ואחר שחטאו עוד, נגזר עליהם שילקח מהם אף השבי הזה שהוא התורה, ונגזר עליהם ללמוד

הַקֶּתֶר וְהַקְּבוֹד

ועתה נלקחו מהם, ועתה מביאר דבר נוסף שקבלו ישראל מהמלאכים, כי מלבד המתנות, עוד לקח משה הארה מועטת מהם שתהיה עם ישראל, והוא השבי,

מקורות וציטוטים

מקבלים ישראל תוספת נשמה וקדושת שבת מאותם האורות שלקח משה מישראל כנוכר וזהו שאמר **מזמור שיר ליום השבת** כלומר ראוי לשורר ולומר על יום השבת לפי שאו מחזירים השבת על משה ועל ידי כי אנו לוקחים חלקינו של תוספת שבת כנוכר **כי מה שיש לנו תוספת קדושה בשבת הוא מה שיש למשה בימי החול והבן זה**. ע"כ. וכמבואר כל זה בסידור הרש"ש היר"א ח"ב [עמוד 15] בכוננת מזמור שיר ליום השבת וז"ל: ר"ת 'למשה' על שמחזירים לו האלף אורות שנטלו ממנו בעוון העגל והוא מחזיר לישראל העטרות שלהם.

וראה עוד בזה בעגלה עמקות על התורה (ואתחנן) שכתב וז"ל: ואז נתנו מן אור שלהם כמו שפירשו על הפסוק (דברים ג ב) 'זורח משעיר למן ר"ל שלא די שמה שחטפו הן מן **ניצוצות טהרה סוד שבי שלהם שלקחו ישראל**, אלא נתנו להם ג"כ מתנות שלהם שהם אור קדושה שביניהם. וזה סוד (תהלים סח ט) 'עלית למרום שביט שבי' היא הניצוץ שלקחו והחטפו מן הקדושה. גם לא די שלקחת ג"כ 'מתנות באדם' [כלומר] מה שהיה באדם רע בליעל, ג"כ לקחת ממנו. ומיד כשחטאו בעגל לקחו הם את שלהם כי באו ק"ך רבוא של מלאכי חבלה מק"ך צירופי אלקים ולקחו את שלהם כי נתנו המתנה על תנאי [כמובן שכתוב] (בראשית כו ט) 'והיה כאשר תריד ופרקת עלו מעל צווארך', כי עד הצוואר מגיע. ע"כ.

ז. **עפ"י** המק"מ והקריני אור שנרמז כאן בכתוב ב' ענינים: המתנות, והוא העדי שקבלו בני ישראל כסני והוא מה שכתבו (תהלים סח ט) 'לקחת מתנות באדם', אמנם השבי הוא ענין נוסף וכמו שכתוב (שם) 'עלית למרום שביט שבי'. ולא ביאר לנו מהו השבי, עד שביארנו **עפ"י המק"מ**. וראה ברמ"ק שביאר מהו השבי באופן אחר, שבחטא העגל ניטלו מישראל המתנות כמו שנאמר (שמות לו ג) ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב, שהנה הנאת הגוף מהנאות העולם היא היתה צריכה להיות אסורה לישראל בתכלית שהרי היא מרחיקתם מהקדושה, ובאמת כן היא צורת שימוש אומות העולם במותרות ותענוגי העולם והם המתנות שקיבלו ישראל שיוכלו להשתמש בחלקי הגוף שלש שמים ללא תאוה והנאה כלל, על ידי כניסת הקדושה לשם. וכל זה קודם החטא שהיה הגוף קדוש ופסקה זוהמתן אמנם אחר שחטאו והורה טומאתן חזר ענין הנאות הגוף ונאסרו להם כי לא ניצטו את חוזהו, והוא ענין לקיחת המתנות.

אמנם נותר בידי ישראל השבי והוא שהתורה נשארה בטהרה ואין פגם בלימוד התורה להיות כל ישראל עוסקים בה וזה המתנה נטל משה כמאמר הכתוב (תהלים שם) 'עלית למרום שביט שבי', אולם אחר שחטאו עוד ושלט עליהם מלך ערד שהוא עמלק גבר עליהם גם בטהרת התורה ואין המחשבה פנויה ללמוד ולעסוק התורה. ועתה כספים דבריו שאחר שיעשו ישראל תשובה יחזרו אותו השבי וגם המתנות להיות קשורים בהם, כלומר כי תחזור טהרת התורה להיות עמם תמיד וכן המתנות אותם קיבלו כסני שיוכלו להשתמש בשמיות העולם ללא ריחוק מהקדושה כי אז יטהר גופם ולא יזיק להם יותר. עכ"ל.

ח. **מק"מ**. ועד"ז מבואר באמת ליעקב וז"ל: שלאחר שהתנצלו העטרות מהם עדיין נאשר להם לישראל קצת עטרות מבחינת

למצרים ירדתם לפריעה השתעבדתם תורה למה תהא לכם, שוב מה כתיב בה] 'לא יהיה לך' (שם) וגו' בין כותים אתם שעובדין אליים, שוב מה כתיב בה [זכור את יום השבת לקדשו' (שם פסוק ה) כלום אתם עושים מלאכה שאתם צריכין שבות, שוב מה כתיב בה] 'לא תשא' (שם פסוק ז) כלום מושא מתן יש ביניכם, שוב מה כתיב בה 'כבד את אביך ואת אמך' (שם פסוק יב) כלום אב ואם יש לכם, שוב מה כתיב בה 'לא תרצח לא תנאף לא תגנוב' (שם פסוק יג) כלום יצר הרע יש ביניכם, חזרו והודו לו להקב"ה שנאמר 'ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ' (תהלים ח י), ואילו כתיב הודך על השמים לא כתיב, מיד כל אחד ואחד מסר לו דבר שנאמר '**עלית למרום שביט שבי** לקחת מתנות באדם'. בשכר שקראו אדם לקחת מתנות, ואף מלאך המות מסר לו דבר שנאמר 'יתן את הקטרת ויכפר על העם' (במדבר יז יב), אי לאו דאמר ליה מנא הוא ידע (תבוב ברמז שפ"א וברמז ס"ב).

ו. **וכתב** בניצוצי אורות לבאר על פי דברי האר"י בכוננת ישמה משה בתפלת שחרית דשבת. וכמו מן מבואר במה שכתב בענין מזמור שיר ליום השבת (סו ע"א) וז"ל: גם תכין אל מה שביארנו בענין ישמה משה במתנת חלקו כי כשעלה מרע"ה אל הר סיני לקבל התורה נתנו אליו אלף חלקי אורה הנרמזים באלף רבתי אדם שת אנוש בדי"ה וכשחטאו ישראל בעגל נסתלקו ממנו בעון ישראל, ולא נשתייר בו רק חלק אחד מן האלף והוא סוד האלף זניאר ד'ויקרא אל משה' (ויקרא א א). ולפי שמושה לא אבדם ע"י חטא עצמו אלא בעון ישראל לכן הקב"ה משלים אליו אלו האלף חלקים מחלקם של ישראל שהם בחינת אותם האורות והעטרות והעדיים שקבלו ישראל בהר סיני, ואח"כ נתנצלו ונתפרקו מהם כמש"ה (שמות לו ג) **'ויתנצלו בני ישראל את עדיים מהר חורב'** ומשה נטלם ונשלם בחלקם של ישראל, והנה בכל ערב שבת בבוא ליל השבת חוזר מרע"ה לקחת אותם האורות של אלף חלקים שלו עצמם שנאבדו ממנו ולוקחם בסוד תוספת קדושת שבת, וכיון שלוקחם משלו הוא מחזיר לישראל אותם האורות שלקח מחלקם, ואלו האורות ניתנים לישראל בכל ער"ש בסוד תוספת קדושת שבת והבן זה, וז"ס **ישמה משה במתנת חלקו** פירוש כי משה הוא שמוח עתה ביום השבת במתנת חלקו עצמו שנאבדו ממנו ועתה נתנו לו במתנה ביום השבת, והכוונה לומר ולהגיד מעלת מרע"ה כי עפ"י שניתנו לו בתחילה האורות והכתרים מחלקם של ישראל, הנה הוא שמוח בחלקו ודי לו בזה, ותיכף מחזיר הארותיהם של ישראל להם ואינו נטלם לעצמו, כי חפץ הוא לזכות את הרבים. ואינו אומר כיון שאני לא חטאתי והם חטאו בעגל ובעבורם אבדתי שלי, א"כ עתה אעכב את שלהם בידי, אמנם הוא שמוח במתנת חלקו ואו מחזיר אותם חלקם ונומצא כי בזה ניכרת מעלת מרע"ה כי **עבד נאמן קראת לו**, כי אעפ"י שהפקיד השי"ת בידו פקדון חלקם של ישראל, הנה עתה ביום שבת הוא עבד נאמן להחזיר הפקדון לבעליו והם ישראל.

וביאר מה ענין מתנת חלקו הנו' ואמר כי היא **כליל תפארת אשר בראשו נתת בעמזו לפניך על הר סיני** ונאבדה ממנו ועתה חוזר השי"ת ליתנה לו במתנה. ונחזור לבעינינו כי הנה בכל ערב שבת

מִה אֲשַׁתָּאֵר מִנְהוֹן. תְּהוּא שְׁבִי, דְּכְתִיב (שם) 'עֲלִית לְמָרוֹם שְׁבִית שְׁבִי וְגו'.

אוֹסְפוֹ וְחָטוּ, מִה כְּתִיב (במדבר כא א) 'וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ עַרְד',

הַפְתָּר וְהַכְּבוֹד

מוסיף עוד ללמדנו שכשהוסיפו לחטוא נלקח מהם אף השבי. אמנם בכל זמן שיעשו תשובה, שוב יתנו להם המתנות ולא בשלימות, ורק לעתיד לבא יחורו להם בשלימות ויבאר מהו חזרתם בשלימות ומהו שלא בשלימות.

אוֹסְפוֹ וְחָטוּ - הוסיפו עוד וחטאו, **מִה כְּתִיב** - מה כתוב (במדבר כא א) **'וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ עַרְד'** ונדרש על הסטרא אחרא שנקרא מלך ערד שהוא בגימטריא רעה, כ

ואחר שהסתלקו המתנות **מִה אֲשַׁתָּאֵר מִנְהוֹן** - מה נשאר מהם, **ההוא שְׁבִי** - אותו השבי, וכמו **דְּכְתִיב** - שכתוב (שם) **'עֲלִית לְמָרוֹם שְׁבִית שְׁבִי וְגו'** ואף אחר שחטאו ונלקחו מהם המתנות, נשאר עמם השבי.¹

אחר שביאר שקבלו ישראל מתנות ושוב שבי משרי אומות העולם, ובחטא העגל נלקח מהם המתנות ונשאר להם השבי,

מקורות וציטוטים

בחפזן תצאו וכו', נמצא שלא יהיה בריחה לעתיד לבא. וצריך לפרש זה הדבר מהיכן נמשך, וגם מהו גודל תועלתו. ובתחלה נבאר מהיכן נמשך. הנה מרע"ה בתקנו בתחלה לצורך ישראל במצרים, הכין תיקון גם לצורך הגאולה האחרונה, והיינו שלקח עמו גם ניצוצו זה הרואי להתגלות בסוף גם לצורך הגאולה העתידה, והיינו רשבי זלחה"ה. ועל כן חזר הוא וברח גם כן, וברח אל המערה שהוא ממש סוד אימא, כי לכן היא מסתור ומחבא, והוא סוד עיר מקלט. ואז נמשכה אימא בתוך נוקבא כנ"ל, ונעשה בחינת התיבה והוכן ענין הוזהר. והבן היטב קשר הדברים הנתלים זה בזה. ע"כ.

י. אמת ליעקב.
יא. והנה בפסטות דברי המאמר נראה שמה שכתב שהוסיפו וחטאו, לא קאי על זמן העגל, אלא אחר כמה זמנים ועיתים, ואז בא עמלק להלחם עמם ולקח מהם את השבי, וכן נראה מביאור האמל"י. אמנם ברח"ל מביאר שאחר שחטאו קאי על זמן עשיית העגל, שביום שעשו את העגל הרגו את חור שהוכיחם על מעשה העגל הרי שפניות דמים, ואף עבדו עבודה זרה כמו שדרשו חז"ל (שמו"ר מב א) על הפסוק (שמות לב ו) 'ויקומו לצחק', ואז נלקח מהם אף השבי והוא טהרת התורה, ונגזר שיעסקו בה מתוך טירוף ודוחק וצער.

יב. וכמבואר בספר עין הדעת טוב (הקפת) זו"ל: וישמע הכנעני הוא הסטרא אחרא ונקרא מלך ערד שהוא גימט' רעה עם הכולל כי גן עדן נקרא ארץ הטובו וגינהם נקרא ארץ רעה, ולכן נקרא יושב הגב כי מדרונו וישיבתו בגינהם נקרא **גב לשון גינות** כנודע, כי תלמידי חכמים העוסקים בתורה הנקרא מים אין אור גיהנם שולטת בהם כי המים מכיין האש, והנה גיהנם שהוא איש נוגב ממימי התורה ושם מושב הכנעני הנוכר, ואמנם מה ששמע הוא כי הנשמה הנקראת ישראל אינה בקיאה לעלות באורח חיים אורח ישר אבל באה דרך האתרים, והמרגלים שאינם בקיאים בדרכים והולכת בדרכי חושך והשמיעה הזו היא מן המזיקים הנקראים כלבים צועקים כנ"ל, ועל ידי כן מביין כי הנשמה זו אינה כשרה ואינה עוסקת בתורה כי לכן אין התורה מאירה לפניו ללכת באורח חיים, ועל ידי כן מתגבר ויוצא לקראתו וילחם בישראל הנוכר

השבי, שכן אמר בפסוק (תהלים שם) 'עלית למרום שביט שבי', הרי עטרות שקבל משה ליתנם לישראל שנקראו שבי, ואח"כ קבל עטרות אחרים לתתם ג"כ לישראל שנקראו מתנות, כמו שאמר הכתוב (תהלים שם) 'לקחת מתנות באדם'. וכשאמר בפסוק (שמות שם) 'ויתנצלו בני ישראל את עדים וגו', אז לקחו מישראל העטרות שנקראו מתנות, ונשארו עדיין להם העטרות שנקראו שבי. ע"כ.

ט. כתב בדמשק אליעזר בשם הוזהר חי לבאר מהו השבי, כי בכל דור ודור שותל הקב"ה צדיקים המאירים את העולם והם עינים של ישראל, ועל ידיהם יש כח לישראל לעמוד בגלות, והוא על ידי אור התורה המאירים בעצמם ומחיים את נפשם. ונרמזים במילת שבי כי ישמעון בר יוחאי ר"ת שבי, וכן יצחק בן שלמה הוא מר"ן האר"י הח"י, וכן הבעש"ט הקדוש ישראל בן שרה, שגם הוא נרמז בראשי תיבות שבי.

וראה במגלה עמוקות על התורה (ואתחנן אופן ע) שכתב זו"ל: משה ראה רבי שמעון בן יוחאי. הוא ניצוצו בסוד עלית למרום שביט שבי, ונטריקון ש"מעון בן יוחאי, ולכן חיבר ח' פרקים בספרא דצניעותא, ובימיו קאי עלמא אחד סמכא רבה, לתקן בארץ ישראל ב' סמכין שהם נצח הו"ד. - זכה משה למדרגת אדם הראשון קודם שחטא. - דו"ה בהיפוך הוד, בסוד 'הודי נהפך עלי למשחית' (דניאל י ח). - ב' כרובים, הם ב' עמודים בועי ויכין. - תקון רגל ימין הוא נצח, ראה משה מה שיתקן רבי שמעון בן יוחאי, שהיה ניצוצ של מוזנא תניינא דסליק משה להר, ולכן כמו שמשוה תיקן ח' ספרים, כן רבי שמעון חיבר ח' פרקים ספרא דצניעותא. אז סוד פסוק **'עלית למרום שביט שבי'** (תהלים סח יט), ונטריקון ש"מעון בן יוחאי, שהוא בזמנא תניינא דסליק להר. ע"כ.

וראה ברמח"ל בספר אדיר במרום (חלק א) שכתב זו"ל: והנה כתוב, **'עלית למרום שביט שבי'**, שמדבר על רשבי ע"ה, כי שבי ר"ת ש'מעון בן יוחאי כידוע, והוה בעלותו לבחינה זו של אימא שהיא מרום. וכן לאה בסוד צפורה שהיא מרום, אז שבה השב"י, והוא כי הוציא בכח ניצוצו זה שהוא רשבי, שגם הוא היה לו לברוח כן. וזה כי כמו שהוצרך בריחה ויצאה בגאולת מצרים, כך היה צריך שיהיה גם בגאולה אחרונה. אבל כתיב, (ישעיה נב יב) 'כי לא

וְכָתוּב, (שם) 'וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּשָּׁב מִמֶּנּוּ שְׂבִי', וְכָל זְמַנָּא דְיִשְׂרָאֵל
 תָּבִין לְאַבוּהוֹן דְּבִשְׂמַיָא, אֵינּוּן נְבוּזְבָן יתְהַדֵּר לְגַבְיֵיהוּ וְאַתְחַפְּיִין
 בֵּיהּ, וְלִזְמַנָּא דְאָתִי, כְּלָא יתְהַדֵּר דְכְּתִיב, (דברים ל א) 'וְשָׁב יתְהוֹה
 אֶלְהֵךְ אֶת שְׁבוּתְךָ וְגו', מִכָּאן וְלַהֲלָאָה אֵימָא מִיִּלְךָ.

הַפְּתֵר וְהַכְּבוֹד

שעבוד מלכויות ושעבוד למלאך המות¹,
 וְלִזְמַנָּא דְאָתִי - ולעתיד לבא, כְּלָא יתְהַדֵּר
 - יחזרו כל המתנות בשלימות, ואז יהיה לבני
 ישראל חירות גמורה משעבוד מלכויות וממלאך
 המות², כמו דְכְּתִיב - שכתוב, (דברים ל ג)
 'וְשָׁב יתְהוֹה אֶלְהֵךְ אֶת שְׁבוּתְךָ וְגו'. ודרש
 'ושב' לשון השבה שהקדוש ברוך הוא ישיב
 לישראל את כל עטרותיהם ומתנותיהם
 בשלימות. ואמר רבי שמעון לרבי חייא,³
 מִכָּאן וְלַהֲלָאָה אֵימָא מִיִּלְךָ - מכאן והלאה
 תאמר דברך.

וְכָתוּב - וכתוב (שם) 'וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל
 וַיִּשָּׁב מִמֶּנּוּ שְׂבִי', והוא עמלק שבא להלחם
 בישראל ולקח מהם גם את השבי⁴, כלומר
 שגם ההארה המועטת של הקדושה שנשארה
 עמם נסתלקה מהם, וְכָל זְמַנָּא דְיִשְׂרָאֵל
 תָּבִין לְאַבוּהוֹן דְּבִשְׂמַיָא - וכל זמן
 שישראל חוזרים לאביהם שבשמים ועושים
 תשובה⁵, 'אֵינּוּן נְבוּזְבָן יתְהַדֵּר לְגַבְיֵיהוּ'⁶
 - אלו הדורות יחזרו למקומם, וְאַתְחַפְּיִין
 בֵּיהּ⁷ - והם יהיו חופים עליהם⁸, ואמנם לא
 תהיה חזרתם בשלימות, ויהיה בהם עדיין

מְקוּרוֹת וְצִיּוּנִים

י. אמל"י. וכתב שם עוד שכידוע בכל יום שהאדם מתפלל
 תפילותיו כדבעי, מקבל בחינת נפש מאותם העטרות. וכתב המק"מ
 שבמי החול אותם העטרות חוזרות לישראל רק על ידי התשובה.
 אמנם בשבת חוזרים מעצמם על ידי משה רבינו ואף בלא תשובה
 וכמבואר בשער הכוונות בכוונת ישמח משה הובא לעיל בהערה.
 זו. בדפו"א הגרסא אינון נבוזבון (וכלא) יתהדר לגבייהו, ומילת וכלא
 מוסגר בסוגריים ובדפו"ר וברמ"ק גרסו לה, וכן נראה מביאור הקרני
 אור. ובהמשך המאמר הגרסא ולזמנא דאתי כלא יתהדר. וביאר
 האמל"י שהכוונה על המתנה בשלימותה שתחזור על ידי תשובת
 כל ישראל וראה להלן בהערה.

זו. כן הגרסא בדפוסי וילנא וליוורנו, ואתחפייין ביה וכן גרס
 הרמ"ק. אמנם בדפו"ר גרסו ואתחפייין ביה, וכן הוא בביאור הקרני
 אור וכתב שאינו מובן [וראה בהערה הבאה ביאור האמל"י לגרסא
 זו], ובמק"מ הגיה ואתחפייין ביה, ואנו הותרנו את הגרסא על כנה.

זי. הסולם.
 חי. אמל"י. וביאר שלכן אמר 'ואתחפייין ביה' [כך היתה גרסתו,
 וראה בהערה לעיל]. כלומר שגם יחיד שיעשה תשובה ויחזרו לו
 העטרות, לא יהיה בהם חירות ממלאך המות והוא שאמר ואתחפייין
 ביה שיש בהם כפייה ושעבוד מלכויות ושעבוד למלאך המות.
 יב. אמל"י. וברא שכשיעשה היחיד תשובה יחזרו המתנות שלא
 בשלימות, אמנם אחר שיעשה כל ישראל תשובה, יחזרו כל המתנות
 למקומם בשלימותם והוא מה שאמר כלא יתהדר.
 כ. כך משמעות סדר מאמרי זוהר שלעיל מיניה הם דברי רבי

בראיתו כי בא דרך 'האתרים' כי תרגום מקומות הוא אתרים שאינה
 יודעת לכוון אל מקום אחד אשר אליו תלך, אלא נוסעת ממקום
 למקום ומאתר לאתר כדרך כל המרגלים שאינם מבני עליה שראויין
 לעלות להשתעשע בו יתברך. ואז יושב ממנו שם הם התורה
 והמצוות שעסק האדם בהם באותו יום ולוקחים אותם ממנו בסוד
 'מצאוני השומרים הסובבים בעיר' (שה"ש ג א) לשאת את רידיך מעלי
 הוא לבוש הנשמה הנעשה ע"י המצוות. וכיון שעבר באותו יום איהו
 עבירה ח"ו יש בהם כח לשבות ממנו הרדיד ההוא הנקרא שבי, ולא
 עוד אלא מכיון ששלטו באותה הנשמה יש להם כח לשלוט אף על
 הגוף שלה המושכב על המטה ושוכבין עמו ומתחממין עמו רוחות
 הנקבות ומשחיתין זרעו ולילית שובה אותה טיפות זרע קדושות
 שיש בהם רוחניות קדושה ומתעברת מהם וילדתן, והם הם השדים
 האמתיים והם נשמות קדושות שבייטת ביד סטרא אחרא כמבואר
 בספר זוהר על 'לא תאוה אלך רעה' (תהלים צא ז). ע"כ.

יג. מק"מ. וכמבואר בתרגום יונתן שם ובמפרשים, שהכוונתי שבא
 להלחם בישראל היה עמלק אלא שהיה לבושו כבוש כנען כדי
 שלא יכירו ישראל שהוא עמלק ויתפללו להנציל מהכנעני והוא אינו
 אלא עמלק, וז"ל רש"י שם: יושב הנגב - זה עמלק שנאמר (במדבר
 ג כט) 'עמלק יושב בארץ הנגב', ושנה את לשונו לדבר בלשון כנען,
 כדי שיהיו ישראל מתפללים להקב"ה לתת את הכנענים בידם והם
 אינם כנענים. ראו ישראל לבושיהם כבושי עמלקים ולשונם לשון
 כנען, אמרו נתפלל סתם שנאמר (שם כ א) 'אם שבו יתן את העם
 הזה בידי'. ע"כ.

מקורות וציטוטים

(שופטים ה ד) "ה' בצאתך משעיר בצעדך משדה אדום ארץ רעשה גם שמים נטפו" וכו' וראה שם כל המאמר וכנראה הוא מקור דברי האמל"י.

יסי וכן להלן בסמוך, אולם באמל"י ביאר שרבי שמעון אמר לרבי חייא שיאמר דבריו, וראה בזהר (ח"ג צא) כמו כן מאמר בדומה לכאן ושם הוא מאמר רבי חייא. וז"ל: רבי חייא פתח

נפשי
צמאה
לדעת

כל רז סודך

זיהי אור, יהי רז
אור וז' רז אור הוא
(התורה, ה)

זוהר הקדוש המבואר
< עם פירוש "הכתר והכבוד" >

ביאור בשפה ברורה הפותח את לב הלומד,
עם מקורות וביאורים על פי גדולי המפרשים

גדולי הצדיקים שליט"א מעידים:
ביאור נפלא כזה טרם בא לעולם

